

[Grue-Sørensen.]

Det vilde dog være meget mere samfundsgavnligt.

Efter min Mening er det fremsatte Lovforslag egentlig ikke omfattende nok, for man kan ikke alene henholde sig til Reparationer paa den gamle Maskinpark. Hvis man alene nøjes med det, opnaar man kun om ikke ligefrem at skrue Udviklingen tilbage, saa i hvert Fald at lade den gaa i Staa, saa Udlandet løber foran os.

Paa mange Omraader er der følelig Mangel paa Arbejdskraft, og for at afbøde denne Mangel maa det afgjort være i vor Interesse, at den enkelte fremstiller saa meget som muligt, saa vi fuldt ud er konkurrencedygtige med Udlandet. Det kan kun ske ved forbedrede tekniske Hjælpemidler. Saa længe vi ikke har disse, kunde vi modvirke den manglende Effektivitet ved f. Eks. at arbejde noget længere hver Dag, men dette lader sig vel næppe gøre.

Lovforslaget burde derfor omfatte ikke alene Reservedele, men ogsaa selve Maskinerne, som tjener det Formaal at øge Produktionen. Jeg gad egentlig nok se den Mand eller Virksomhed, der vilde købe Maskiner, dersom han ikke derved kunde fremme sin Produktion, gøre sin Arbejdskraft mere effektiv og dermed producere billigere og i Tilfælde af Eksport blive mere konkurrencedygtig paa de udenlandske Markeder.

For Landbrugets Vedkommende er Forholdet det, at der siden 1942 er 90 000 Helaarsarbejdere færre. Landbrugsproduktionen ligger ganske vist ogsaa kun paa 75 pCt. af Førkrigsproduktionen. Skal Landbruget have Mulighed for at vinde frem, som Industrien har gjort det, maa der ogsaa findes en delvis Erstatning for disse 90 000. Jeg tror, at vi i det store og hele kender Vejen dertil, men Varedirektoratet hindrer os for en stor Del i at gaa den.

Den økonomiske Rækkevidde af Lovforslaget er paa ingen Maade uoverskuelig. Efter Fagfolks omhyggelige Beregninger vil Indførselen af Reservedele for Transportmidlernes Vedkommende beløbe sig til ca. 30 Mill. Kr. Den særlig store Trang vil dermed være afhjulpnet, og Indførselen vil derefter falde til et mere naturligt Leje og aarligt beløbe sig til ca. 10—12 Mill. Kr., ligeledes efter disse sagkyndiges Udtalelser.

Vi har ingen Betænkeligheder ved at støtte det forelagte Lovforslag, men øjner samtidig Muligheden for, at der i den kommende Tid vil komme et meget stort Antal Forslag og Love af tilsvarende Art, hvis

denne Form er den eneste Mulighed for at løsrive os fra Vareforsyningsloven. Vi kunde i hvert Fald tænke os, at der blev lavet en Friliste, og Varegrupper, som Rigsdagen vedtog Indførselsfrihed for, skulde saa overføres til denne. Om det skal være den ene eller den anden Form for større Frihed for Erhvervslivet, er efter min Mening ikke det ene afgørende, naar bare vi faar den.

Ved det Lovforslag, som her er fremsat, er der en lille Mangel, der dog er meget let afhjulpnet, idet der i sidste Linie i § 1 blot skal tilføjes: „og Landbrug“.

Aksel Møller: Jeg skal ikke optage det høje Tings Tid længe med denne Sag. Det er jo et Forslag, som ligger ganske paa Linie med, hvad vi ved Behandlingen af Vareforsyningsloven for nogen Tid siden gjorde gældende om, at den højtærede Handelsminister burde skænke os Mulighed for en Friliste i den ny Bemyndigelseslov. Jeg tror ikke, at vi er færdige i Folketingsudvalget med de Overvejelser, som Tanken om en Friliste rejser. Jeg haaber heller ikke, at den højtærede Handelsminister er færdig med disse Overvejelser, saaledes at vi kan komme til at tale om det endnu nogle Gange, inden Forslaget bliver endelig færdigt. Hvis en saadan Friliste gennemføres inden for de Grænser, der kan blive Enighed om eller i alt Fald et Flertal for, synes jeg, at de Varer, vi her beskæftiger os med, Reservedele til vort Lands Vogn- og Maskinpark, er Varer, som vi i særlig høj Grad vil være interesseret i bliver drøftet i Forbindelse med Begrebet Friliste.

Jeg har lagt Mærke til, at den højtærede Handelsminister i Dag har erklæret, at det for disse Varers Vedkommende vil dreje sig om Udsigten til en meget stor Dollarudgift paa een Gang. Det forekommer mig dog, at man for at komme den højtærede Handelsminister i Møde — vi er jo i en Maaned, hvor vi skal se at komme hinanden lidt i Møde — maaske kunde begrænse denne Tankegang til at omfatte de Varegrupper inden for dette Omraade og andre Omraader, alt efter hvad vi nu ved nøje Overvejelse af Temaet kan blive enige om, der kan betales i blød Valuta, saaledes at man f. Eks. positivt undgaar Dollar og anden haard Valuta; dermed vilde en Del af den højtærede Handelsministers berettigede valutariske Bekymringer være forsvundet. Det forekommer mig imidlertid, at det alt sammen er noget, der egner sig til nærmere Drøftelse i et Udvalg i Forbindelse med den Oversigt, den højtærede Handels-